

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9894/2558

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โจทก์ นางธิดานุชหรือธนาภา กุลตั้งวัฒนาจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 24, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 133, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 124, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 135

ย่อ / หลักกฎหมาย

คำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ให้ยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลยมิใช่คำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดที่อุทธรณ์ได้ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 24 วรรคสอง (1) ถึง (5) จึงต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาด จึงให้รับพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์ของโจทก์ที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวตามมาตรา 26 วรรคสี่ การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หมายนัดให้โจทก์วางเงินค่าใช้จ่าย 10,000 บาท รวม 3 ครั้ง โดยหมายนัดฉบับแรกและฉบับที่สามเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ระบุที่อยู่อันมิใช่ภูมิลำเนาของโจทก์ มีเพียงหมายนัดฉบับที่สองที่ระบุตรงตามภูมิลำเนาของโจทก์ แต่ก็มีบุคคลอื่นรับหมายไว้แทน ในการรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้จัดทำบัญชีแสดงรายรับ - จ่ายเงินเพื่อประกอบรายงานศาลขอให้มีการสั่งปิดคดีตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 133 และขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งเงินค่าใช้จ่ายที่โจทก์วางไว้ต่อศาลส่วนที่เหลือไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เนื่องจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยได้ ซึ่งจะครบกำหนดขยายระยะเวลาแบ่งทรัพย์สินครั้งที่ 1 ในวันที่ 11 ธันวาคม 2551 แสดงว่าในวันดังกล่าวเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่น่าจะมีกรณีต้องใช้จ่ายเงินเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยอีก แต่มีได้รายงานศาลขอขยายระยะเวลาแบ่งทรัพย์สินตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 124 วรรคสอง โดยรายงานศาลว่าโจทก์ได้รับหมายแจ้งให้วางเงินค่าใช้จ่ายทั้งสามครั้งโดยชอบแล้วไม่วางเงินค่าใช้จ่าย ขอให้มีการสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา 135 (1) หลังจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว โจทก์ได้ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 29 เมษายน 2552 ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอวางเงินค่าใช้จ่าย 10,000 บาท ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กลับยอมรับไว้ ต่อมาได้หมายนัดแจ้งให้โจทก์รับคืนไปเป็นเงินเพียง 9,500 บาท แต่ก็ส่งไปยังสถานที่อันมิใช่ภูมิลำเนาของโจทก์ พฤติการณ์ของโจทก์น่าเชื่อว่าโจทก์มิได้ขัดขืนหรือละเลยไม่ให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้ง การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลยตามมาตรา 135 (1) จึงเป็นการไม่ชอบ

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาดและมีคำพิพากษาให้จำเลยล้มละลาย ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหนังสือรายงานต่อศาลล้มละลายกลางว่า คดีนี้มีโจทก์ยื่นคำขอรับชำระหนี้เพียงรายเดียว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้หมายแจ้งให้โจทก์วางเงินค่าใช้จ่ายแล้ว เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2550 วันที่ 20 พฤษภาคม 2551 และวันที่ 9 ตุลาคม 2551 โจทก์ได้รับหมายทั้งสามครั้งโดยชอบแล้ว แต่โจทก์ไม่วางเงินค่าใช้จ่าย จึงขอให้มีการสั่งยกเลิก

การล้มละลายของจำเลยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 135 (1) ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลย ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 135 (1) เมื่อวันที่ 23 มกราคม 2552 โจทก์ยื่นคำร้องว่า โจทก์วางเงินค่าใช้จ่ายแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายด้วยเหตุที่โจทก์ไม่วางเงินค่าใช้จ่ายแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และไม่ได้แจ้งให้โจทก์ทราบถึงคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย จนกระทั่งวันที่ 13 ธันวาคม 2553 โจทก์ไปตรวจสำนวนที่ศาลล้มละลายกลางจึงทราบคำสั่งดังกล่าว การกระทำของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย ขอให้คืนคำสั่งกลับหรือแก้ไขคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ อนุญาตให้โจทก์ได้รับชำระหนี้เต็มตามคำขอรับชำระหนี้หรือกลับหรือแก้ไขคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำคัดค้านว่า หลังจากประกาศแจ้งคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหมายเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2550 แจ้งให้โจทก์วางเงินค่าใช้จ่าย โจทก์ได้รับหมายโดยชอบแล้ว แต่ไม่ได้วางเงินค่าใช้จ่ายตามกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้นัดประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2551 แต่ไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุม เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงรายงานศาลขอให้พิพากษาให้จำเลยล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหมายเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2551 แจ้งให้โจทก์วางเงินค่าใช้จ่ายอีกโดยแจ้งไปด้วยว่า หากโจทก์ไม่วางเงินภายในกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะรายงานศาลให้ยกเลิกการล้มละลาย โจทก์ได้รับหมายโดยชอบแล้ว แต่ไม่ได้วางเงินค่าใช้จ่ายตามกำหนด ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษาให้จำเลยล้มละลายเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหมายเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2551 แจ้งให้โจทก์วางเงินประกันค่าใช้จ่ายโดยแจ้งไปด้วยว่า หากโจทก์ไม่วางเงินค่าใช้จ่ายตามกำหนด จะถือว่าโจทก์ขัดขึ้นหรือละเลยไม่ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะรายงานให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย โจทก์ได้รับหมายโดยชอบแล้ว แต่ไม่ได้วางเงินค่าใช้จ่ายตามกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงรายงานต่อศาลล้มละลายกลางขอให้คืนคำสั่งยกเลิกการล้มละลายและศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลย ภายหลังโจทก์จึงนำเงินมาวางเป็นค่าใช้จ่าย การที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอให้ยกเลิกการล้มละลายและศาลมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลยจึงชอบแล้ว ขอให้ยกคำร้อง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า คำสั่งศาลล้มละลายกลางให้ยกคำร้องขอโจทก์ที่ขอให้เพิกถอนคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลย มีใช้คำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดที่อุทธรณ์ได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 24 วรรคสอง (1) ถึง (5) จึงต้องห้ามมิให้โจทก์อุทธรณ์ แต่ศาลฎีกาพิจารณาแล้วเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาด จึงให้รับพิจารณาพิพากษาอุทธรณ์ของโจทก์ที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา 26 วรรคสี่ มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า โจทก์ขัดขึ้นหรือละเลยไม่ให้เงินประกันค่าใช้จ่ายตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหมายแจ้งโจทก์หรือไม่ เห็นว่า ในการที่โจทก์ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเงิน 4,042,613.03 บาท จากกองทรัพย์สินของจำเลย โจทก์ได้มอบอำนาจให้นายสังคม เป็นผู้ดำเนินการแทนตามสำเนาหนังสือมอบอำนาจ โดยหนังสือมอบอำนาจระบุที่อยู่ของเจ้าหนี้และผู้รับมอบอำนาจเจ้าหนี้ตรงกันว่า อยู่บ้านเลขที่ 191/50 - 53 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ทำบัญชีเจ้าหนี้โดยยืนยันภูมิลำเนา

ของเจ้าหนี้ไว้ด้วย แต่การออกหมายนัดฉบับลงวันที่ 17 กันยายน 2550 และฉบับลงวันที่ 9 ตุลาคม 2551 ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งให้โจทก์วางเงินค่าใช้จ่ายจำนวน 10,000 บาท ภายในวันที่ กำหนดตามสำเนาหมายนัดนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กลับระบุให้ส่งหมายนัดไปยังบ้านเลขที่ 35 ถนนสุขุมวิท แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ใช่ภูมิลำเนาของโจทก์ ตามที่ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ได้แจ้งไว้ในหนังสือมอบอำนาจและแม้กระทั่งหมายนัดฉบับลงวันที่ 9 พฤศจิกายน 2552 ที่แจ้งให้ผู้รับมอบอำนาจโจทก์มารับเงินค่าใช้จ่ายคืนภายหลัง ศาลมีคำสั่ง ยกเลิกการล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ยังระบุให้ส่งหมายนัดแก่ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ไป ยังบ้านเลขที่ 123 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ซึ่งนายชนม์ศิริ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เบิกความตอบทนายโจทก์ถามค้านยอมรับความผิดพลาด โดยอ้างว่า เป็นเรื่องฝ่ายธุรการเป็นผู้พิมพ์ที่อยู่ดังกล่าว ดังนี้ การส่งหมายนัดให้โจทก์วางเงินทั้งสองครั้ง ดังกล่าว ผู้รับมอบอำนาจโจทก์น่าจะยังไม่ได้รับและไม่ทราบความประสงค์ของ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และแม้ว่าหมายนัดฉบับลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2551 ที่แจ้งให้โจทก์ วางเงินค่าใช้จ่ายจำนวน 10,000 บาท ในวันที่ 2 มิถุนายน 2551 ระบุให้ส่งหมายนัดไปยังบ้านเลขที่ 191/50 - 53 ถนนรัชดาภิเษก แขวงคลองเตย เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ตรงตามที่อยู่ซึ่งระบุใน หนังสือมอบอำนาจ แต่ก็มีบุคคลอื่นรับหมายไว้แทนเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2551 ซึ่งนายสังคม ผู้รับมอบอำนาจโจทก์ให้ถ้อยคำตามบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นว่ายานไม่ ทราบหมายนัดของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มาก่อน สำหรับกระบวนการพิจารณาที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินการรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยนั้น ได้ความตามสำเนางานหนังสือ ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า คดีนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้จัดทำบัญชีแสดงรายรับ - จ่ายเงิน เพื่อประกอบรายงานศาลขอให้มีการสั่งปิดคดี ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 133 ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายที่โจทก์วางไว้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่เพียงพอได้หมายแจ้ง โจทก์แล้วเพิกเฉย จึงขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งเงินค่าใช้จ่ายที่โจทก์วางไว้ต่อศาล 5,000 บาท ไป ยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งศาลล้มละลายกลางได้ส่งเงินค่าใช้จ่าย ส่วนที่เหลือ 4,920 บาท ไปให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ซึ่งตามสำเนารายงานของ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ฉบับลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551 ปรากฏว่าคดีนี้ไม่มีทรัพย์สิน อัน มีความหมายว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยได้ ซึ่งจะครบกำหนด ขยายระยะเวลาแบ่งทรัพย์สินครั้งที่ 1 ในวันที่ 11 ธันวาคม 2551 แสดงว่าในวันดังกล่าว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่น่าจะมีกรณีต้องใช้จ่ายเงินเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของจำเลยอีก แต่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้รายงานศาลขอขยายระยะเวลาแบ่งทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 124 วรรคสอง โดยรายงานต่อศาลว่า โจทก์ได้รับหมายแจ้งให้วางเงิน ค่าใช้จ่ายทั้งสามครั้งโดยชอบแล้วไม่วางเงินค่าใช้จ่าย ขอให้มีการสั่งยกเลิกการล้มละลายตาม มาตรา 135 (1) และเมื่อศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ต่อมาโจทก์ได้ ยื่นคำร้องฉบับลงวันที่ 29 เมษายน 2552 ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอวางเงินค่าใช้จ่ายจำนวน 10,000 บาท ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กลับยอมรับไว้ โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพิ่งแจ้งให้ ผู้รับมอบอำนาจโจทก์รับคืนไปเป็นเงินเพียง 9,500 บาท แต่ก็ส่งหมายนัดไปยังสถานที่อื่น อันมิใช่ ภูมิลำเนาของโจทก์ตามที่ระบุในหนังสือมอบอำนาจ การที่นายสังคมให้ถ้อยคำตามบันทึกถ้อย คำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นว่ายานไม่ทราบว่ามีการยกเลิกการล้มละลายมาก่อน ครั้นวันที่ 13 ธันวาคม 2553 ยานได้ไปขอตรวจสำนวนที่ศาลล้มละลายกลางจึงทราบเรื่องที่

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานศาลขอให้ยกเลิกการล้มละลายของจำเลยและโจทก์ได้ยื่นคำร้องดังกล่าวข้างต้นในวันที่ 14 ธันวาคม 2553 จึงเป็นเหตุผลที่ควรแก่การรับฟัง พฤติการณ์ของโจทก์น่าจะเชื่อว่าโจทก์มิได้ขัดขึ้นหรือละเลยไม่ให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้ง การที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายของจำเลยตามมาตรา 135 (1) จึงเป็นการสั่งไปโดยไม่ชอบ อุทธรณ์ของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้เพิกถอนคำสั่งศาลล้มละลายกลางที่ยกเลิกการล้มละลายของจำเลยตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 135 (1) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ดำเนินกระบวนการต่อไป ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพับ

องค์คณะ

รัตน์ กองแก้ว · มนุพงศ์ รุจิกันทะ · อัปสร หิรัญบุรณะ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/9894/2558>